Eduskunnan lakivaliokunnalle

Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausunto eduskunnan lakivaliokunnalle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laeiksi saatavien perinnästä annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta, saatavien perinnästä annetun lain 7 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja luottotietolain 24 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 59/2021 vp)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (jäljempänä aluehallintovirasto) pitää lakiesitystä kannatettavana. Muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkulujen sääntelyn avoimuus on aiemmin näyttäytynyt ongelma-alueena aluehallintoviraston perintätoiminnan harjoittajiin kohdistamassa valvonnassa. Oikeustilan epäselvyys on vaikeuttanut perintätoimistojen toimintaa ja johtanut siihen, että aluehallintovirastolle on tullut asiasta paljon ilmoituksia. Kohtuuttomat perintäkulut muiden kuin kuluttajasaatavien perinnässä ovat olleet yksi yleisimmistä väitteistä aluehallintovirastolle tehdyissä valvontailmoituksissa. Aluehallintovirasto on valvonnassaan puuttunut perintätoiminnan harjoittajien perimien perintäkulujen lainmukaisuuteen hallinnollisen ohjauksen ja varoituspäätösten avulla. Aluehallintoviraston havaitsemat puutteet eivät ole kohdistuneet vain yksittäisiin toimijoihin alalla. Aluehallintovirasto toteaa, että väliaikaista lakia on syytä jatkaa ennen pysyvän lainmuutoksen toteuttamista, jotta ei palata lyhytaikaisesti takaisin ennen väliaikaista sääntelyä vallinneeseen sääntelytilaan muiden kuin kuluttajasaatavia koskevien perintäkulujen osalta.

Ehdotetun 3 b §:n 3 momentin mukaan velalliselta saa vaatia perinnästä aiheutuneet todelliset kulut, jos perinnästä on sen edellyttämän tavanomaista suuremman työmäärän vuoksi aiheutunut muita kuin 1 momentissa mainittuja tai siinä säädetyt enimmäismäärät ylittäviä kuluja. Säännöksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tavallista enemmän työtä voi aiheutua esimerkiksi velallisen tekemien, aiheettomaksi todettujen huomautusten selvittäminen. Tältä osin aluehallintovirasto katsoo, ettei säännöksen tulisi mahdollistaa enimmäismäärät ylittävien perintäkulujen perimistä yksin sillä perusteella, että velallisen tekemä väite on osoittautunut aiheettomaksi. Sen sijaan tavanomaista suurempi työmäärä tulisi tässä säännöksessä sitoa 3 e §:ää vastaavasti siihen, että velallinen on omilla aktiivisilla toimillaan tietoisesti pyrkinyt vaikeuttamaan perintää.

Saatavien perinnästä annetun lain 7 §:ään ehdotettujen muutosten osalta aluehallintovirasto katsoo tarpeelliseksi tuoda esiin myös sen, että jo tratan lähettämisestä aiheutuu velallisen luottotietoihin maksuviivetieto, joka vaikuttaa velallisen maksukäyttäytymistä kuvaavaan maksutapatietoon. Saatavien perinnästä annetun lain 7 §:n 5 momentin osalta aluehallintovirasto toteaa, että säännöksen esitöissä kuvattu menettely,

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

puh. 029 501 6000
kirjaamo.etela@avi.fi
www.avi.fi/etela

Hämeenlinnan päätoimipaikka
Wähäjärvenkatu 6, Hämeenlinna
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Helsingin toimipaikka
Ratapihantie 9, Helsinki
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

Kouvolan toimipaikka
Kauppamiehenkatu 4, Kouvola
Postiosoite: PL 1, 13035 AVI

jossa selvityksenä liikevaihdon suuruudesta voidaan määrätyissä tilanteissa pitää hallituksen tai toimitusjohtajan vakuutusta siitä, että yhtiön liikevaihto tai sitä vastaava tuotto viimeksi päättyneellä tilikaudella jää suurella todennäköisyydellä alle 100 000 euron, voi johtaa ongelmallisiin tilanteisiin lain soveltamisessa. Perintätoiminnan harjoittajan voi käytännössä olla vaikea torjua tällaista velallisen ilmoitusta. Lisäksi lainkohdan 5 momentin esitöissä olisi perusteltua huomioida aluehallintoviraston hyvän perintätavan linjaus koskien sitä, että velallista tulisi trattakirjeessä informoida hänen oikeudestaan estää tratan protestointi toimittamalla perintäyhtiölle sitä koskeva selvitys. Aluehallintovirasto katsoo, että hyvän perintätavan mukaan olisi perusteltua ja kohtuullista, että perintätoimisto kertoisi velalliselle tästä oikeudesta trattaa käyttäessään.

Perintälain 3 c §:n 1 momentissa ja 7 §:n 3 momentissa säädetään perintätoimenpiteisiin liittyvistä aikarajoituksista. Tähän liittyen aluehallintovirasto on säännöllisesti saanut yhteydenottoja, joiden mukaan perintäkirjeet eivät ole saavuttaneet velallista ajallaan. Ongelmia on esiintynyt erityisesti yrityssaatavien perinnässä, jossa maksuajat voivat lain mukaisesti olla lyhyempiä kuin kuluttajasaatavissa. Vaikka perintälain esitöiden mukaan liikesuhteissa saatavaa voidaan vaatia myös heti suoritettavaksi, aluehallintovirasto on kuitenkin ratkaisukäytännössään kiinnittänyt perintäyhtiöiden huomiota siihen, että velalliselle tulee aina jäädä riittävä aika maksun tai huomautusten tekemiselle ennen eräpäivää tai uuden maksuhuomautuksen lähettämistä. Riittävänä aikana ei ratkaisukäytännössä ole pidetty sitä, että perintäkirje saapuu velalliselle vasta eräpäivänä tai eräpäivää edellisenä päivänä, kun huomioidaan se, että muissa kuin kuluttajasaatavissa suorituksen tulisi olla maksunsaajan tilipankissa eräpäivänä ollakseen oikea-aikaisesti suoritettu. Ratkaisukäytännössä on katsottu, että perintäyhtiöiden tulee huomioida käyttämiensä kuljetuspalvelujen mukainen kuljetusaika perintätoimenpiteiden aikatauluttamisessa ja eräpäivän määrittelyssä. Tämän vuoksi aluehallintovirasto korostaa, että perintäyhtiöiden tulee myös perintälain väliaikaisia säännöksiä soveltaessaan ottaa huomioon käyttämiensä kuljetuspalvelujen kuljetussopimuksen mukainen toimitusaika.

Väliaikaisen lain voimaantulo lisäsi aluehallintoviraston työmäärää muun muassa sitä koskevan tehostetun valvonnan vuoksi. Väliaikaisen lain jatkaminen ei enää tässä vaiheessa todennäköisesti lisää aluehallintoviraston työmäärää. Toisaalta aluehallintovirasto korostaa, että valvontatyön lisääntymistä on kuitenkin syytä seurata ja arvioida resurssitarvetta viimeistään pysyvän lakimuutoksen yhteydessä. Aluehallintovirastolla ei ole tässä vaiheessa muuta lausuttavaa asiasta.

Elinkeinovalvontayksikön päällikkö Marko Peltonen

Ylitarkastaja Matti Laiho